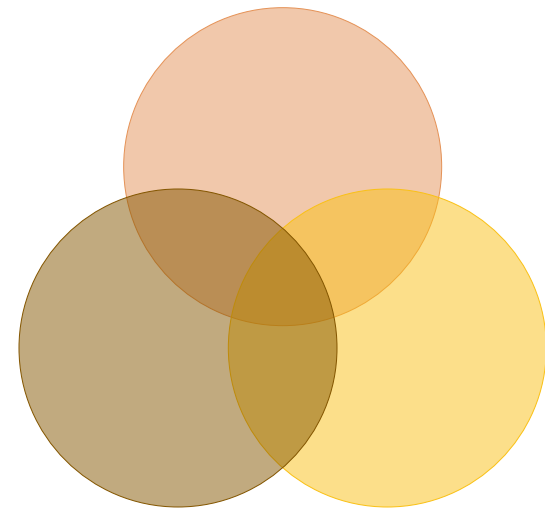

MOTIVAATIO- JA EMOOTIOPSYKOLOGIA

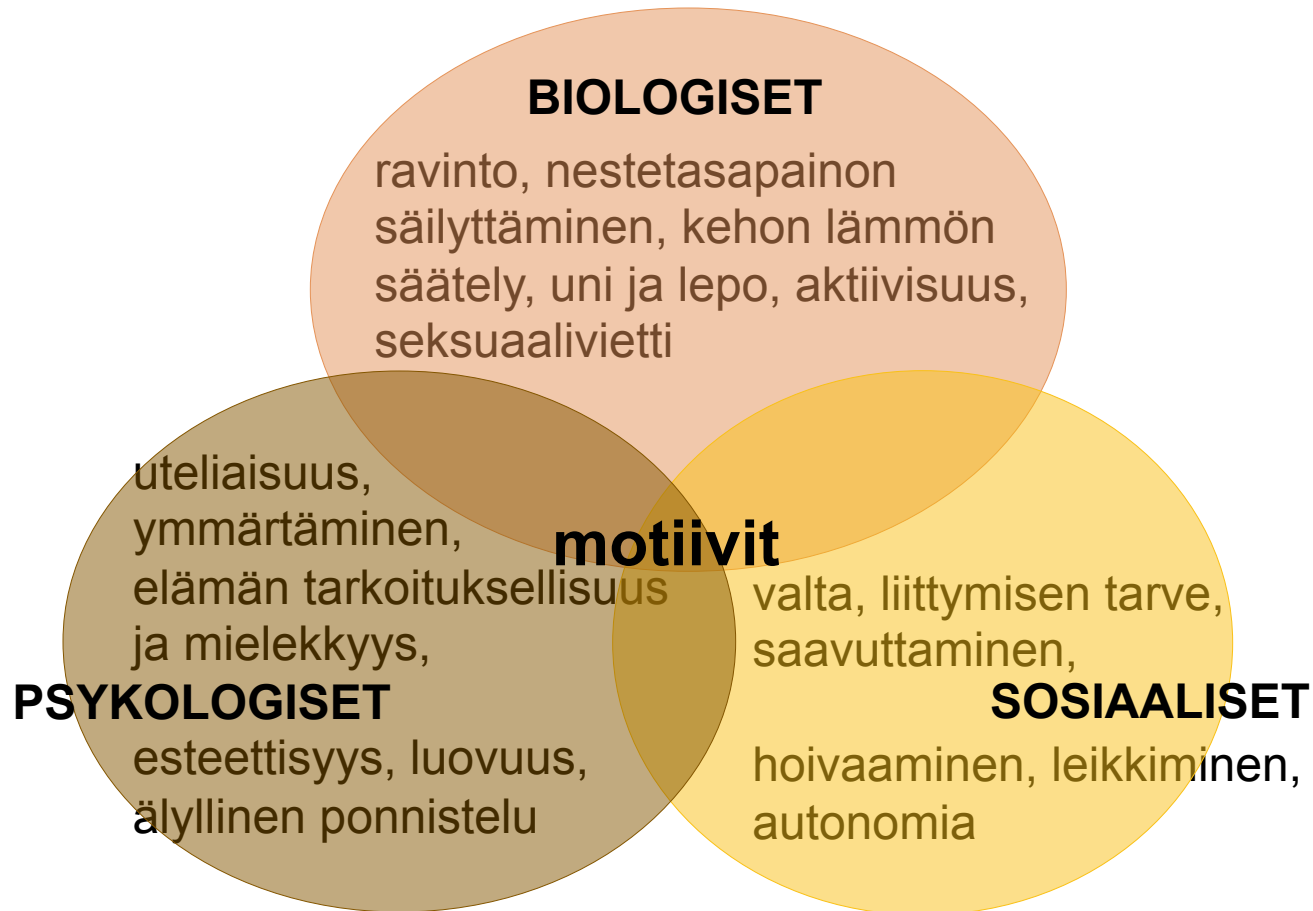
PS4 (PS1, PS2)

MOTIVAATIO

- motivaatiotutkimus = ihmisen toiminnan syiden ja päämäärien tutkiminen
- motiivit tuottavat erilaista käyttäytymistä
- motiivit
 - tietoisia tai tiedostamattomia
 - biologiset perustarpeet
 - psyykkiset ja sosiaaliset perustarpeet
 - ei yksimielisyyttä

Motiivit eli tarpeet

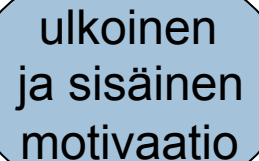
vrt. psykologian ihmiskuva: ihminen on bio-psyko-sosiaalinen kokonaisuus

MOTIVAATIO

- homeostaasi
 - ▣ biokemiallisen tasapainon ylläpitäminen
 - ▣ vrt. tasapainon tavoitteluun liittyvät muut selitykset
 - aktivaatioteoria: optimaalinen vireystaso
 - psyykkisen tasapainon ylläpitäminen
 - sosiaalisissa suhteissa itsenäisyys-autonomia ja kiintymys-läheisyys

MOTIVAATIO

- eri psykologian suuntausten antamat selitykset
 - evoluutiopsykologia: geeniperimä ja lajin säilyminen
 - behaviorismi: palkkiot ja rangaistukset
 - humanistinen psykologia: itsensä toteuttaminen (sisäinen kasvu ja merkityksellisyyden kokeminen)
 - Maslow'n tarvehierarkia

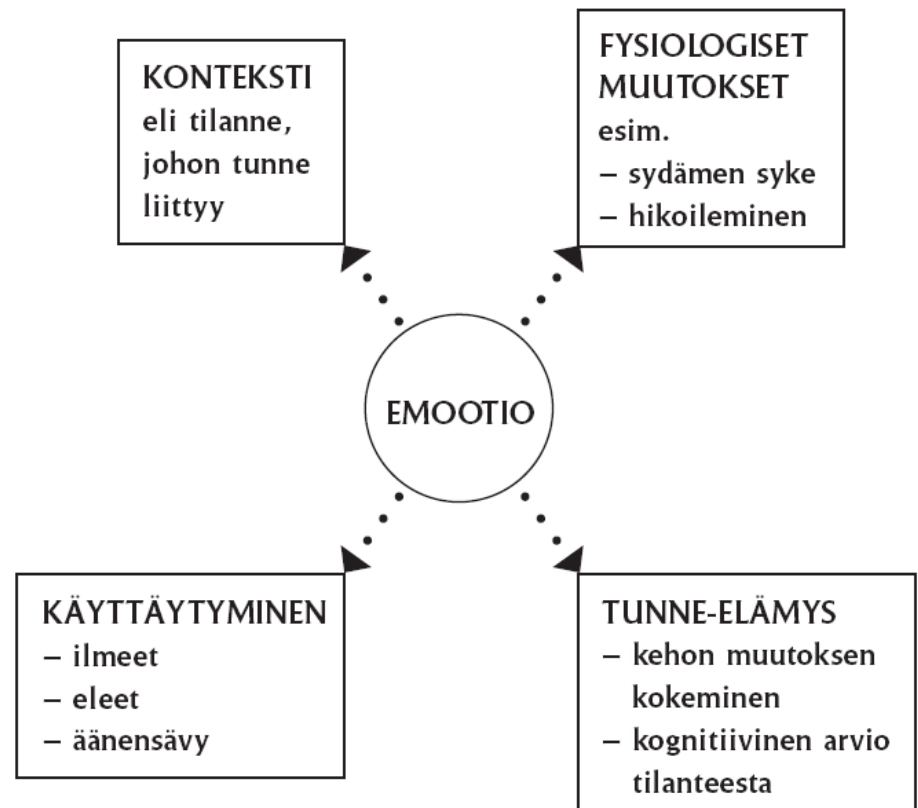
ulkoinen
ja sisäinen
motivaatio

MOTIVAATIO

- eri psykologian suuntausten antamat selitykset
 - tavoitteiden näkökulma: itse valitut ja mielekkäät tavoitteet, tavoitteiden saavuttaminen sekä tunteet ja mielentila
 - Fordin 3 tekijän motivaatiomalli
 - psykodynaaminen psykologia
 - Freud: viettienergian kanavoiminen
 - modernit teoriat: kiintymyssuhteet tai yhtenäisen minäkuvan säilyttäminen

EMOOTIOT

- Perustunteet ja monimutkaiset tunteet
- Hermostollinen perusta
 - aivorungon aktivaatio
 - mantelitumake, esim. pelko
 - otsalohkot: hienovarainen säätely
 - hermostollinen aktivaatio ennen tunne-elämyksen syntyä

EMOOTIOT

- osa ihmisen toiminnan ohjautumista
- erilaisia näkemyksiä emootioiden tehtävistä
 - ▣ Evoluutiopsykologia: lajin selviytyminen ja geenien säilyminen
 - Kielteisten tunteiden kokeminen kehossa myönteisiä eriytyneempää → erilainen toimintavalmius
 - ▣ Kognitiivinen näkökulma: tilannetta koskevat arviot ja merkitys tavoitteiden saavuttamisen kannalta
 - Emootioiden yhteys motivaatioon

EMOOTIOT

- erilaisia näkemyksiä emootioiden tehtävistä
 - ▣ Sosiaalipsykologian näkökulma: monia vuorovaikutukseen liittyviä tehtäviä
 - ▣ Yksilöpsykologian näkökulma: tunnereaktioiden adaptiivisuus ja epäadaptiivisuus
 - Greenberg: 4 tunnereaktiota
- Tunne-elämän tasapaino
 - ▣ Emootiot osa psyykkisen elämän säätelyä → tunne-elämän taidot ja tunneäly
- Emotionaalinen kehitys lapsuudessa
 - ▣ Kiintymyssuhteiden merkitys

Aggressiivisuus (PS6, s. 74 – 80)

= käyttäytymistä,
jonka tarkoituksena
on vahingoittaa
toista fyysisesti tai
psyykkisesti

Aggressiota selittäviä teorioita

- Biologiset teoriat
 - Lorenz: aggressiivisen energian kerääntyminen + laukaiseva ärsyke → hyökkäävä käyttäytyminen (← eläinten käyttäytymisen tutkiminen)
 - ei selkeää näyttöä geneettisestä periytyvyydestä
 - hormonit: korkea testosteronitaso
- Frustratio-aggressio-teoria
 - turhauman kokemus aiheuttaa aggression

Aggressiota selittäviä teorioita

□ Assosiaatioverkkomalli

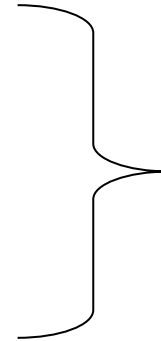
- aggressiiviseen käyttäytymiseen vaikuttavat monet tekijät (tunteet, ilmeet, muistot, kognit. arviointi, toimintavalmius), jotka kytköksissä toisiinsa
- minkä tahansa tekijän aktivoituminen vaikuttaa toisiin tekijöihin ja aggressiivisuuden syntyyn

Aggressiota selittäviä teorioita

□ Sosiaalis-kognitiiviset teoriat

□ käyttäytymismalleihin liittyvät representaatiot

- opitut mallit:
aggressiiviset skriptit
- vahvistaminen

selittävät
mediaväkivallan
vaikutusta
aggressiivisuuden
syntymiseen

Yksilölliset erot aggressiivisuudessa

- pitkittäistutkimukset: pysyvyys käyttäytymisessä paljon tai vähän aggressiivisesti käyttäytyvien joukossa
- vihamielinen attribuointityyli yhteydessä aggressiiviseen käyttäytymiseen

Sukupuolierot aggressiivisuudessa

- miehet harjoittavat enemmän fyysistä väkivaltaa kuin naiset
- sanallisen aggression harjoittamisessa ei eroja
- epäsuora aggressio
 - ▣ naisille tyypillisempää kuin miehille
 - ▣ lisääntyy iän myötä

Tunne-elämän kehittyminen

- Herkkyykskausi
 - 3 ensimmäistä ikävuotta
- Perusturvallisuus (Erikson) ja kiintymyssuhteet (Bowlby, Ainsworth, Harlow)
- Tunteiden yhteensoinnuttaminen
- Seksuaalisuuden kehitys mm. yliminän kehitys (Freud)
- Kognitiivisen kehityksen vaikutus tunteiden kehitykseen
- Sosiaaliset suhteet, mallit
- Identiteettikehitys
- Tunneäly eli emotionaalinen älykkyys

Tunne-elämän kehittyminen

- Herkkyykskausi
 - 3 ensimmäistä ikävuotta
- Perusturvallisuus (Erikson) ja kiintymyssuhteet (Bowlby, Ainsworth, Harlow)
- Tunteiden yhteensoinnuttaminen
- Seksuaalisuuden kehitys mm. yliminän kehitys (Freud)
- Kognitiivisen kehityksen vaikutus tunteiden kehitykseen
- Sosiaaliset suhteet ja mallit
- Identiteettikehitys
- Tunneäly eli emotionaalinen älykkyys

Emootioiden tutkiminen

- Operationalisointi haasteellista
- Tiedonkeruumenetelmiä
 - Fysiologiset menetelmät
 - Itsearviointit
 - Havainnointi
 - Haastattelu
 - Psykologiset testit
 - Kokeelliset järjestelyt
- Esimerkkitutkimuksia
 - Csikszentmihalyin onnellisuus- ja virtaustutkimukset
 - Damasion Elliott ja korttipelitehtävä
 - LeDoux: pelon ehdollistumisen neuropsykologia
 - Pikku Albert
 - Phineas Gage